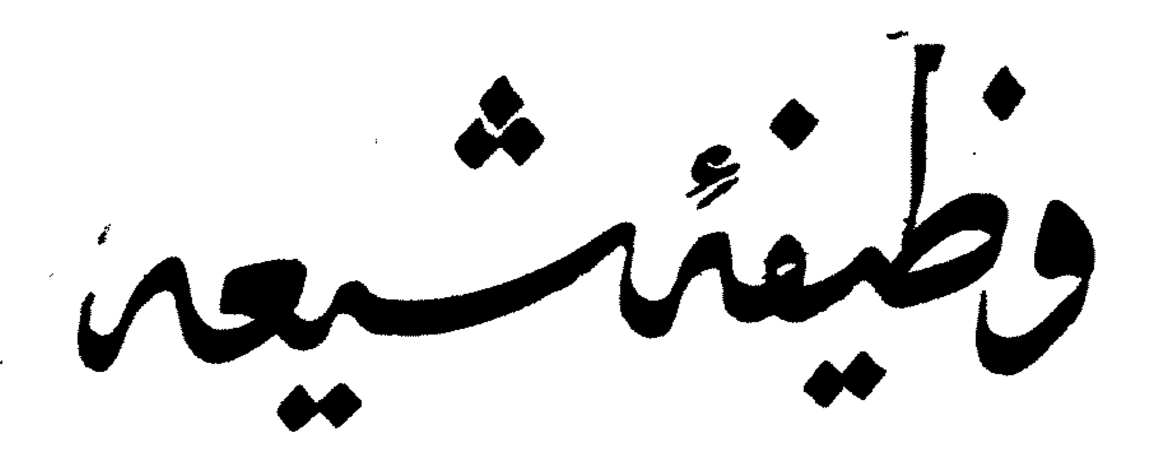
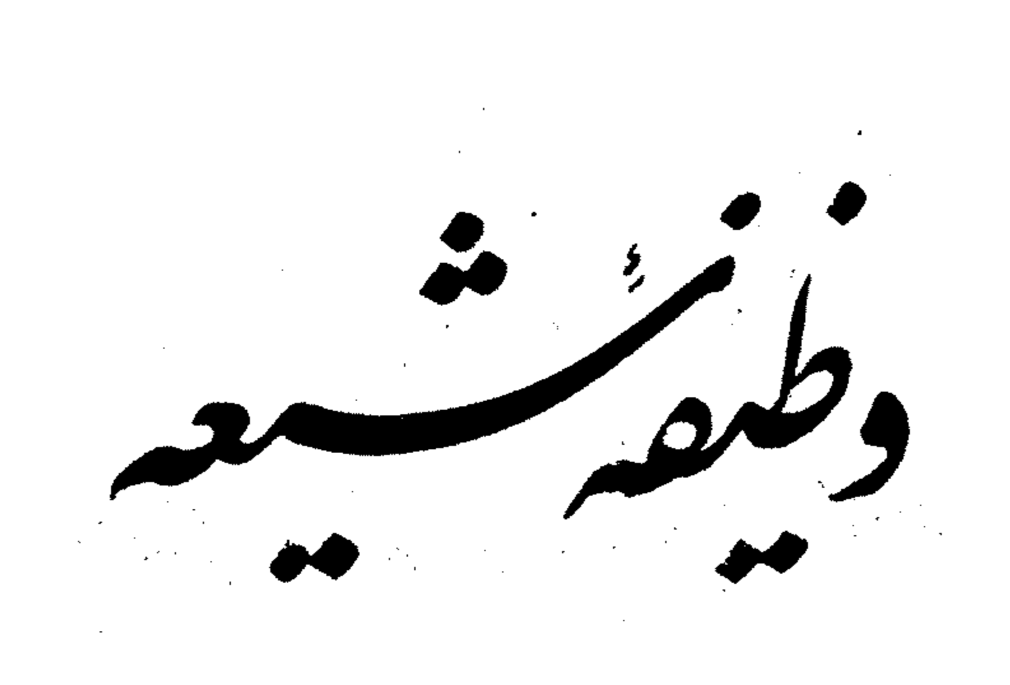

وظیفهٔ شیعه

از کلمات معصومین (ع) و انبیاء عظام و اولیاء کرام

پیامبر (ص) فرمود: هرکس از امتم، چهل حدیث - حدیثهائی که در امور دینشان بر آنها احتیاج دارند - حفظ کند خداوند عزوجل روز قیامت، اورا فقیه و عالم بر-می انگیزد.

وظیفهٔ شیعه

«اَللّٰهُمَّ كُنْ لِوَلِيِّكَ الْحُجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ

صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آبَائِهِ فِي هٰذِهِ

السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيّاً وَحَافِظاً

وَقَائِداً وَنَاصِراً وَدَلِيلاً وَعَيْناً حَتَّىٰ

تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ طَوْعاً وَتُمَتِّعَهُ فِيهَا طَوِيلاً»

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۴
سرنمونه از روابط اجتماعی	۶
صبر و بردباری	۷
صفتی نیکو برای زنان	۸
حلم و حرص	۸
اعتذار پی در پی	۹
بزرگواری	۱۰
واعظ درونی	۱۱
رسیدن به آرزوهای دنیا و آخرت	۱۲
خودداری از تعرض و غضب	۱۳
چند صفت مورد غضب خدا	۱۴
پنهان داشتن تصمیم	۱۵

عنوان	صفحه
از خود راضی	۱۵
رغبت بیش از حد	۱۶
در زمان غیبت چه کنیم؟	۱۶
ولایت امیرالمؤمنین (ع)	۱۷
مفسدهٔ غضب	۱۹
حُسن خلق	۲۰
سکوت	۲۰
امانت، پیمان، نیکی بوالدین	۲۲
اهمیّت نماز	۲۳
صفات همنشین	۲۴
لجاجت	۲۶
غیبت و سخن چینی	۲۶
جرئت فرزند بر پدر	۲۷
عمل به خواستهٔ نفس	۲۸

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
ترجیح رضای مخلوق بر رضای خالق	۲۹	صفات طالب علم	۵۰
دروغ	۳۰	کلام مقداد دربارهٔ علی (ع)	۵۱
نتیجهٔ گناه	۳۱	رضای خدا	۵۳
عزت واقعی	۳۲	کلام قنبر با حجاج	۵۴
فضیلت قرآن	۳۳	بصیرت در مردم آخرالزمان	۵۶
راه نجات مؤمن	۳۵	پایداری در ولایت	۵۸
صفات عقلاء	۳۶	مفسدهٔ اشتهار	۶۰
چشمهائی که در قیامت نمی گریند	۳۷	تواضع و حوصلهٔ مالک اشتر	۶۱
حق همسایه	۳۹	پنهان داشتن مرض	۶۲
مدارا با رفیق	۴۰	گفتار کمیل با حجاج	۶۴
فضیلت دعا	۴۱	وصیّت مفضل بن عمر	۶۷
رسیدگی به خود	۴۳	ترک خیانت و دوستی مطیعین	۶۸
دوری از گناهکار، احمق و دروغگو	۴۴	علت حکیم بودن لقمان	۷۰
متابعت نفس و آرزوها	۴۵	ترک خنده و سکوت زیاد	۷۱
صلهٔ رحم	۴۶	جدال	۷۴
اخلاق ششگانه	۴۷	ترس حضرت یحیی از جهنم	۷۵

عنوان	صفحه
صفات جهنم	۷۵
نکوهش مال	۷۸
دستور نماز کامل از امام (ع)	۸۰
اثر ذکر: «اشهد ان لا ...»	۸۸
اثر ذکر: «یا الله»	۸۸
اثر ذکر: «استغفر الله» ...	۸۹
فضیلت تسبیح حضرت زهرا	۹۰
ذکر بعد از نماز صبح و مغرب	۹۰
ذکر جامع دنیا و آخرت	۹۲
استشفاء	۹۳
ذکر موقع خروج از منزل	۹۴
زیارت عاشورا	۹۶

توجه:

احادیثی که در این کتاب به معصومین (ع) نسبت داده می شود استنادش به کتابهایی است که در ذیل روایت یادآوری شده است.

بسم الله الرّحمن الرّحیم

بعد از ستایش پروردگار و درود بر رسول اکرم و اهل بیت گرامش، لازم دانستم چند حدیث که در مسیر زندگی مبتلا به عموم در امور دنیا و آخرت است، در این جزوه ثبت نمایم. باشد که بینائی و آگاهی برای خود و یادآوری و تذکّر برای خوانندگان عزیز و هدیهٔ ناچیزی خدمت حضرت ولیّ عصر عجّل الله تعالی فرجه نموده باشم.

ابتدا چهل حدیث از معصومین علیهم السلام، بنابر فضیلتی که حضرت رسول صلی الله علیه وآله فرمود:

«مَنْ حَفِظَ عَلیٰ اُمَّتی اَرْبَعینَ حَدیثاً مِمّا یَحْتاجُونَ اِلَیْهِ فی اَمْرِ دینِهِمْ بَعَثَهُ اللّٰهُ یَوْمَ الْقِیامَةِ فَقیهاً عالِماً». وبعد.

کلماتی چند از انبیاء واولیاء بعنوان تجلیل از مقام شامخ آنان ودر ختم دستور نماز ذکر شده وبه چند ذکر ودعاء موجز اشاره میشود.

الف - ۳/۷۶۳۲

قم - ۱۲ جمادی الثانی ۱۳۹۹

٢ قال النبي صلى الله عليه وآله:

يا عليُّ، ثلاثٌ من مكارمِ الأخلاقِ: تَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ، وَتُعطي مَنْ حَرَمَكَ، وَتَعْفو عَمَّنْ ظَلَمَكَ.

تحف العقول ص ٦

پیامبر صلی الله علیه وآله می فرماید: یا علی، سه چیز از اخلاق پسندیده است: کسیکه از تو دوری کرده با او آمیزش کن و کسیکه ترا محروم کرده به

او عطا کن و کسیکه به تو ظلم کرده از او درگذر

۳ قال الامام امیرالمؤمنین علیه السلام:

مِن کُنُوزِ الجَنَّةِ: اَلبِرُّ، وَاِخفاءُ العَمَلِ، وَالصَّبرُ عَلَی الرَّزایا، وَکِتمانُ المَصائبِ. تحف العقول

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: نیکی، و پوشاندن عمل خیر، و صبر کردن در گرفتاریها و ناراحتیها، و پنهان کردن مصیبتها، از گنجهای بهشت است.

٤ قالت الفاطمة علیها السلام: خَيْرٌ لِلنِّساءِ: اَنْ لا يَرَيْنَ الرِّجالَ وَلا يَرَيْهُنَّ الرِّجالُ. وسائل الشیعة ج ١٤ ص ٤٣

فاطمه زهرا فرمود: چیزی که بهتر است برای زنان این است که: مردها را نبینند، و مردها آنها را نبینند.

٥ قیل للامام السبط الحسن علیه السلام: ما الْحِلْمُ؟ قال: كَظْمُ الْغَيْظِ وَمِلْكُ النَّفْسِ. قيلَ: فَمَا الشُّحُّ؟ قال: اَنْ تَرى ما في يَدَيْكَ شَرَفاً وَما اَنْفَقْتَهُ تَلَفاً.

تحف العقول ص ۱۵۸

برامام حسن مجتبی گفتند:

حلم چیست؟ فرمود: فروبردن غضب و خودداری نفس.

گفتند: طمع و حرص چیست؟ فرمود: چیزی راکه در دست تو

است شرافت حساب کنی، و آنچه می بخشی تلف و ضایع حساب

کنی.

۶ قال الامام الحسین علیه السلام: اِیّاکَ وَما تَعتَذِرُ مِنهُ

فَإِنَّ الْمُؤْمِنَ لَا يُسِيءُ وَلَا يَعْتَذِرُ، وَالْمُنَافِقُ كُلَّ يَوْمٍ يُسِيءُ وَيَعْتَذِرُ. تحف العقول ص ١٧٧

حضرت امام حسین علیه السلام فرمود: بپرهیز از آنچه که باید از آن عذر بخواهی، چون مؤمن بدی نمی‌کند تا عذرخواهی کند، ولی منافق هر روز بدی می‌کند و عذر می‌خواهد.

٧ قال الامام علی بن الحسین علیه السلام: مَنْ كَرُمَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ هَانَتْ عَلَيْهِ الدُّنْيَا. تحف العقول ص ٢٠١

امام سجاد علیه السلام فرمود: کسیکه به خود ارزش قائل شود

دنیا در نظرش بی ارزش می شود.

۵ قال الامام ابی جعفر الباقر علیه السلام: مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهُ مِنْ نَفْسِهِ واعِظاً فَاِنَّ مَواعِظَ النّاسِ لاتُغْني عَنْهُ شَيْئاً.

تحف العقول ص ۲۱۴

امام باقر علیه السلام فرمود: کسیکه از طرف خداوند در باطنش واعظی نباشد موعظه های مردم او را از موعظه بی نیاز نمی کند.

۹ قال الامام جعفر ابن محمد الصادق علیه السلام:

ثَلاثَةٌ مَنْ تَمَسَّكَ بِهِنَّ نالَ مِنَ الدُّنيا وَالآخِرَةِ بُغيَتَهُ

مَنِ اعتَصَمَ بِاللهِ، وَرَضِيَ بِقَضاءِ اللهِ، وَاَحسَنَ الظَّنَّ

بِاللهِ.

تحف العقول ص ۲۳۳

امام صادق علیه السلام فرمود: سه چیز است که هر کس به

آنها موفق شود به آرزوهای دنیا و آخرتش می رسد: پناه

بر خدا برد، راضی به قضا و قدر خداوند باشد، و به خدا خوشبین

باشد (حسن ظن داشته باشد).

۱۰ عن وصيّة الامام موسى الكاظم عليه السلام:

يا هِشامُ، مَنْ كَفَّ عَنْ اَعْراضِ النّاسِ اَقالَهُ اللّٰهُ عَثْرَتَهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ، وَمَنْ كَفَّ غَضَبَهُ عَنِ النّاسِ كَفَّ اللّٰهُ عَنْهُ غَضَبَهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ. تحف العقول ص ۲۹۱

از وصایای امام موسی کاظم علیه السلام: ای هشام، کسیکه از تعرض به آبرو و ناموس مردم خودداری کند خداوند لغزشها و خطاهای

او را در قیامت می بخشد . وکسیکه غضب خود را از مردم باز دارد

خداوند در روز قیامت براو غضب نمی کند .

١١ قال الامام علی بن موسی الرضا علیه السلام:

اِنَّ اللّٰهَ یُبْغِضُ الْقیلَ وَالْقالَ ، وَاِضاعَةَ الْمالِ

وَكَثْرَةَ السُّؤالِ . تحف العقول ص ٣٢

حضرت امام رضا علیه السّلام فرمود: خداوند چند چیز را

دوست ندارد: گفتگوی زیاد ، ضایع کردن مال واسراف ، وسؤال

وخواهش زیاد از مردم.

۱۲ قال الامام التقی الجواد علیه السلام: إظْهارُ الشَّيْءِ قَبْلَ أَنْ يَسْتَحْكِمَ مَفْسَدَةٌ لَهُ. تحف العقول ص ۳۴۰

اظهار کردن کاری قبل از ریشه دار و پابرجا نمودن آن باعث فساد واز بین رفتن آن است.

۱۳ قال الامام علی النقی علیه السلام: مَنْ رَضِيَ عَنْ نَفْسِهِ كَثُرَ السّاخِطُونَ عَلَيْهِ. الدرة الباهرة للشهید ص ۴۱

کسیکه از خود راضی باشد بیشتر مردم از او بدشان می آید.

١٤ قال الامام العسکری علیه السلام: مَا اَقْبَحَ بِالْمُؤْمِنِ اَنْ یَکُونَ لَهُ رَغْبَةٌ تُذِلُّهُ. تحف العقول ص ٣٦٨

حضرت امام حسن عسکری علیه السلام فرمود: چه بد است برای مؤمن

که میل به چیزی که باعث خواری و کوچکی او است داشته باشد.

١٥ مما کتبه الامام المهدی علیه السلام الی نائبه:

وَاَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِیهَا اِلَی رُوَاةِ

۱۷

حَدِيثِنا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ.

الدرة الباهرة للشهيد ص ۴۷

امام زمان علیه السلام در جواب نامهٔ نائبش چنین نوشتند:

در پیشامدهایی که برای شما واقع می شود به علمایی که حدیث

ما را روایت می کنند مراجعه کنید که آنها حجت ونمایندهٔ من

هستند و من حجت ونمایندهٔ خدا بر شما هستم.

۱۶ قال الامام الصادق علیه السلام: عُرِجَ بِالنَّبِيِّ صَلَّى

اللّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ اِلَى السَّماءِ مِأةً وَعِشْرِينَ مَرَّةً، مامِنْ مَرَّةٍ اِلاّ وَقَدْ اَوْصَى اللّهُ النَّبِيَّ صَلَّى اللّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِوِلايَةِ عَلِيٍّ وَالاَئِمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ عَلَيْهِمُ السَّلامُ اَكْثَرَ مِمّا اَوْصاهُ بِالْفَرائِضِ.

بصائر الدرجات، باب ۱، حدیث ۱

امام صادق علیه السلام فرمود: حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وآله صد و بیست مرتبه بآسمان برده شد. در هر مرتبه خدا بر پیامبر صلی الله علیه وآله درباره علی و ائمه علیهم السلام که بعد از او هستند

توصیه می کرد بیش از آنچه برای واجبات سفارش و توصیه می کرد.

۱۷ قال الامام الصادق علیه السلام: قال رسول الله صلی الله علیه وآله: اَلْغَضَبُ یُفْسِدُ الْإیمانَ کَما یُفْسِدُ الْخَلُّ الْعَسَلَ. اصول الکافی - باب الغضب.

امام صادق علیه السلام فرمود که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود:

غضب و خشم ایمان را فاسد و از بین می برد همانطور که سرکه عسل را فاسد کند.

۱۸ قال الامام علی ابن الحسین علیه السلام: قال رسول الله صلی الله علیه وآله: مَا یُوضَعُ فِی مِیزَانِ امْرِءٍ یَوْمَ الْقِیَامَةِ اَفْضَلَ مِنْ حُسْنِ الْخُلْقِ.

اصول الکافی، باب المکارم.

حضرت امام زین العابدین علیه السلام فرمود که حضرت رسول صلی الله علیه وآله فرمود: روز قیامت در نامهٔ اعمال کسی چیزی بهتر از اخلاق نیکو نیست.

۱۹ قال الامام ابو الحسن الرضا علیه السلام: مِنْ عَلَامَاتِ

الْفِقْهِ: اَلْحِلْمُ، وَالْعِلْمُ، وَالصَّمْتُ. إِنَّ الصَّمْتَ

بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْحِكْمَةِ، إِنَّ الصَّمْتَ يَكْسِبُ

الْمَحَبَّةَ، إِنَّهُ دَلِيلٌ عَلَى كُلِّ خَيْرٍ. اصول کافی - باب الصمت.

حضرت امام رضا علیه السلام فرمود: از علامات فقه (بینش و

بصیرت در دین): بردباری، دانش، وسکوت است.

همانا سکوت دری است از درهای حکمت، سکوت محبت

می آورد، سکوت رهنمای همهٔ خوبیهاست.

۲. قال الامام الصادق علیه السلام: ثَلاثَةٌ لاعُذْرَ لِاَحَدٍ فیها: اَداءُ الْاَمانَةِ اِلَی الْبَرِّ وَ الْفاجِرِ، وَالْوَفاءُ بِالْعَهْدِ اِلَی الْبَرِّ وَ الْفاجِرِ، وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ بَرَّیْنِ کانا اَوْ فاجِرَیْنِ.

اصول الکافی، کتاب العشرة.

حضرت امام صادق علیه السلام فرمود: سه چیز است که هیچ کس در آنها معذور نیست: برگرداندن امانت بصاحبش نیکوکار باشد یا بدکار. وفا کردن بعهد و قول نسبت به نیکوکار

وبدکار. نیکی کردن به پدر و مادر نیکوکار باشند یا بدکار.

۲۱ قال الامام ابوالحسن الکاظم علیه السلام: لَمّا حَضَرَتْ اَبِي الْوَفاةُ قالَ لي: يا بُنَيَّ، اِنَّهُ لا يَنالُ شَفاعَتَنا مَنِ اسْتَخَفَّ بِالصَّلاةِ. وسایل الشیعه. ج ۳ - ص ۱۶

امام موسی کاظم علیه السلام فرمود: وقتی که وفات پدرم رسید بمن فرمود: پسرم، شفاعت ما بکسی که نماز را سبک بشمارد نمی رسد.

٢٢ قال الامام الصادق عليه السلام:

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

قَالَتِ الحَوَارِيّوُنَ لِعِيسَى عليه السلام:

يَا رُوحَ اللهِ مَنْ نُجَالِسُ؟ قَالَ: مَنْ

يُذَكِّرُكُمُ اللهَ رُؤْيَتُهُ، وَيَزِيدُ فِي عَمَلِكُمْ

مَنْطِقُهُ، وَيُرَغِّبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ عَمَلُهُ.

كتاب الاربعين للشيخ البهائي

۲۵

امام صادق علیه السلام فرمود که حضرت رسول

صلی الله علیه و آله فرمود: حواریون از حضرت عیسی

علیه السلام پرسیدند: با چه کسی همنشین باشیم ؟

فرمود: کسی که دیدار او شما را بیاد خدا بیندازد، و

گفتارش علم شما را زیاد کند، و عمل و أخلاق او شما

را به آخرت ترغیب کند.

۲۶ من وصایا النبی الی امیر المؤمنین صلوات

اللّه علیهما: یا عَلِیُّ، اِیّاکَ وَاللَّجاجَةَ، فَاِنَّ اَوَّلَها جَهْلٌ وَآخِرَها نَدامَةٌ. تحف العقول ص ۱۱

از وصایای پیامبر به امیر المؤمنین علیهما السلام:

دوری کن از لجاجت، زیرا اوّل آن نادانی و آخر آن پشیمانی است.

۲۷ من وصایا النبی الی امیر المؤمنین علیهما السلام

: یا عَلِیُّ، اِحْذَرِ الْغیبَةَ وَالنَّمیمَةَ، فَاِنَّ الْغیبَةَ

تُفطِر، وَالنَّمیمَةَ تُوجِبُ عَذابَ الْقَبْرِ.

از وصایای حضرت تحف العقول ص ۱۱

رسول صلی الله علیه وآله به امیرالمؤمنین علیه السلام:

یا علی، از غیبت و سخن چینی دوری کن، زیرا غیبت

موجب بطلان روزه می شود. و سخن چینی باعث

عذاب قبر می شود. + شاید منظور از بطلان عدم قبولی است

۲۵ قال الامام العسکری علیه السلام: جُرْأَةُ

۲۸

الْوَلَدِ عَلیٰ وَالِدِہٖ فِی صِغَرِہٖ تَدْعُوا اِلَی الْعُقُوقِ فِی کِبَرِہٖ.

تحف العقول ص ۳۶۵

حضرت امام حسن عسکری فرمود: جرئت و بی پروائی فرزند نسبت به پدر در کودکی باعث عاق شدن فرزند در بزرگی می شود.

۲۶ قال رسول الله صلی الله علیه وآله:

مَنْ اَکَلَ مَا یَشْتَهِی وَلَبِسَ مَا یَشْتَهِی وَرَکِبَ

مَا يَشْتَهِي، لَمْ يَنْظُرِ اللّٰهُ اِلَيْهِ حَتّٰى يَنْزِعَ

اَوْ يَتْرُكَ.   تحف العقول ص ۲۶

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

کسیکه هر چه بخواهد بخورد و آنچه بخواهد بپوشد

و آنچه بخواهد سوار شود خداوند نظر رحمت باو نمی کند

تا بمیرد یا آنکه این عمل را ترک کند.

۲۷ قال النبی صلی الله علیه و آله: مَنْ

طَلَبَ رِضَی مَخْلُوقٍ بِسَخَطِ الْخَالِقِ، سَلَّطَ اللّٰهُ عزوجل عَلَيْهِ ذٰلِكَ الْمَخْلُوقَ. تحف العقول ص ۳۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله فرمود: کسیکه طلب کند

رضایت مخلوق را با نارضایتی خداوند عزوجل، خدا

همان شخص را براو مسلط می کند.

۲۸ قال الامام امیر المؤمنین علیه السلام:

لَا يَجِدُ عَبْدٌ طَعْمَ الْإِيمَانِ حَتّٰى يَتْرُكَ

أَلْكِذْبَ هَزْلَهُ وَجِدَّهُ. تحف العقول ص ۱۵۱

حضرت امیرالمومنین علیه السلام فرمود: هیچ بنده‌ای

مزهٔ ایمان را نمی‌چشد مگر اینکه: دروغ شوخی و

جدی را ترک کند.

۲۹ قال رسول الله صلی الله علیه وآله:

قال الله جل جلاله: إِذا عَصاني مِنْ

خَلْقي مَنْ يَعْرِفُني سَلَّطْتُ عَلَيْهِ مِنْ خَلْقِ

مَنْ لَا يَعْرِفُنِي. من لا يحضره الفقيه ج ۴ ص ۲۸۹

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: خداوند بزرگ فرمود:

وقتی بنده‌ای که مرا می‌شناسد گناه مرا انجام دهد، کسی

که مرا نمی‌شناسد بر او مسلط می‌کنم.

۳۰ قال الامام الصادق علیه السلام:

اَلْعِزُّ اَنْ تَذِلَّ لِلْحَقِّ اِذَا لَزِمَكَ.

الدرة الباهرة للشهید ص ۳۴

امام صادق علیه السلام فرمود: عزت در تسلیم در مقابل حق است وقتی که ترا قانع کند.

۳۱ قال رسول الله صلی الله علیه وآله:

إِنْ أَرَدْتُمْ عَيْشَ السُّعَدَاءِ وَمَوْتَ الشُّهَدَاءِ وَالنَّجَاةَ يَوْمَ الْحَسْرَةِ وَالظِّلَّ يَوْمَ الْحَرُورِ وَالْهُدَى يَوْمَ الضَّلَالَةِ: فَادْرُسُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ كَلَامُ الرَّحْمٰنِ وَحِرْزٌ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ

رُجحانٌ فِی المیزانِ. البحار ج ۹۲ ص ۱۹

پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله فرمود: اگر می خواهید

خوشبختانه زندگی کنید، و مرگتان مردن شهداء باشد

و در روز قیامت (حسرت) رستگار شوید، و در

روز بسیار گرم (محشر) در سایه باشید و در روز

گمراهی در هدایت باشید: درس قرآن بخوانید

زیرا قرآن کلام خدا است وپناه از شیطان وسنگینی

میزان اعمال است.

۳۲ قال الامام علی ابن الحسین علیه السلام:

ثَلاثٌ مُنْجِیاتٌ لِلْمُؤْمِنِ: کَفُّ لِسانِهِ عَنِ النّاسِ وَاِغْتِیابِهِمْ، وَاِشْغالِهِ نَفْسَهُ بِما یَنْفَعُهُ لِآخِرَتِهِ وَدُنْیاهُ، وَطُولُ الْبُکاءِ عَلیٰ خَطیئَتِهِ.

البحار ج ۷۸ ص ۱۴۰

امام زین العابدین علیه السلام فرمودند: سه چیز

برای مؤمن نجات بخش است: خودداری زبان

از مردم و غیبت کردن آنها، مشغول کردن خود

بر آنچه فایدهٔ آخرت و دنیا داشته باشد، و زیاد

گریه کردن بر گناهان.

۳۳ قال الامام الکاظم علیه السلام: یا

هشام، إِنَّ الْعُقَلاءَ تَرَكُوا فُضُولَ الدُّنْیا

فَکَیْفَ الذُّنُوبِ وَتَرْكُ الدُّنْیا مِنَ الْفَضْلِ

وَتَرْكُ الذُّنُوبِ مِنَ الْفَرْضِ. تحف العقول ۲۸۹

امام موسی کاظم علیه السلام فرمود: ای هشام،

خردمندان، اضافات و تشریفات دنیا را ترک

می‌کنند پس چگونه می‌شود گناه کنند و حال آنکه

ترک دنیا فضیلت است و ترک گناه از واجبات

۳۴ قال رسول الله صلی الله علیه وآله:

كُلُّ عَيْنٍ بَاكِيَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَةَ أَعْيُنٍ:

عَيْنٌ سَهِرَتْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ، وَعَيْنٌ غَضَّتْ عَنْ مَحَارِمِ اللّٰهِ، وَعَيْنٌ فَاضَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ

تحف العقول ص ۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: همهٔ چشمها در محشر جز سه چشم گریانند: چشمی که در راه خدا بیدار بماند، چشمی که خود را از حرام بپوشاند، چشمی که از ترس خدا اشکش جاری شود.

۳۵ قال الامام موسی بن جعفر علیه السلام:

لَیْسَ حُسْنُ الْجِوارِ کَفُّ الْأَذیٰ وَلٰکِنْ

حُسْنُ الْجِوارِ صَبْرُکَ عَلَی الْأَذیٰ.

اصول الکافی کتاب العشرة ص۶۶۷

امام موسی کاظم علیه السلام فرمود: خوب

همسایگی کردن به اذیت نکردن نیست بلکه صبر

کردن بر اذیتهای همسایه است.

۳۶ عن ابی عبد الله علیه السلام: قال

رسول الله صلی الله علیه وآله:

مَا اصْطَحَبَ اِثْنَانِ اِلَّا كَانَ اَعْظَمُهُمَا

اَجْراً وَاَحَبُّهُمَا اِلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ اَرْفَقُهُمَا

بِصَاحِبِهِ. اصول کافی ج ۲ ص۶۶۹

از امام صادق علیه السلام روایت است که پیامبر

اکرم صلی الله علیه وآله فرمود: از دو نفر که رفیق و

دهم صحبت می شوند، آنکسی اجرش بیشتر و نزد

خدا محبوبتر است که با رفیقش بیشتر مدارا کند.

۳۷ قال الصادق علیه السلام: قال

امیرالمؤمنین علیه السلام: اَحَبُّ الْاَعْمالِ

اِلَی اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ فِی الْاَرْضِ الدُّعاءُ

وَاَفْضَلُ الْعِبادَةِ الْعِفافُ. قالَ:

وَکانَ اَمیرُ الْمُؤْمِنِینَ رَجُلاً دَعّاءً.

اصول الکافی ج ۲ ص ۴۶۷

امام صادق علیه السلام فرمود که امیرالمؤمنین

سلام الله علیه فرمود: محبوبترین اعمال نزد خداوند

عزوجل در روی زمین دعاء است. و بهترین

عبادتها عفیف بودن است. بعد امام صادق

علیه السلام فرمود: امیرالمؤمنین مردی بسیار

دعا کننده بود.

۳۸ قال ابوالحسن الماضی علیه السلام:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُحَاسِبْ نَفْسَهُ فِي كُلِّ يَوْمٍ

فَإِنْ عَمِلَ حَسَناً اِسْتَزَادَ اللّٰهَ، وَإِنْ عَمِلَ

سَيِّئاً اِسْتَغْفَرَ اللّٰهَ مِنْهُ وَتَابَ عَلَيْهِ.

اصول الکافی ص۴۵۳

حضرت امام کاظم علیه السلام فرمود: از ما نیست کسی

که در هر روز حساب خود را بررسی نکند که: اگر کار

خوب انجام داده است از خدا توفیق بیشتر بخواهد

واگر کار بد کرده از خدا طلب مغفرت کرده توبه کند.

۳۹ قال الامام الصادق علیه السلام:

لَا یَنْبَغِی لِلْمُسْلِمِ اَنْ یُوَاخِیَ الْفَاجِرَ وَلَا الْاَحْمَقَ وَلَا الْکَذَّابَ. اصول الکافی ج ۲ ص ۳۷

امام صادق علیه السلام فرمود: سزاوار نیست برای

مسلمان که با گناهکار و احمق و دروغگو دوستی کند.

۴. قال امیر المؤمنین علیه السلام: اِنَّما اَخافُ عَلَیکُم اِثْنَتَیْنِ: اِتِّباعَ الْهَوىٰ وَطُولَ الْاَمَلِ. اَمّا اِتِّباعُ الْهَوىٰ فَاِنَّهُ یَصُدُّ عَنِ الْحَقِّ، وَاَمّا طولُ الْاَمَلِ فَیُنْسِی الْآخِرَةَ.

اصول الکافی ج ۲ ص ۳۳۵

حضرت امیر المؤمنین علیه السلام فرمود: از دو چیز

نسبت به شما نگرانم، پیروی از هوای نفس و آرزوی

طولانی ، زیرا پیروی از هوای نفس انسان را از حق

بازمی دارد ، و آرزوی طولانی ، آخرت را از یاد می برد.

۴۱ قال الامام الباقر علیه السلام:

صِلَةُ الْأَرْحامِ: تُزَكِّي الْأَعْمالَ، وَتُنْمِي الْأَمْوالَ، وَتَدْفَعُ الْبَلْوىٰ، وَتُيَسِّرُ الْحِسابَ، وَتُنْسِئُ الْأَجَلَ. اصول الكافی ج ۲ ص ۱۵۰

امام باقر علیه السلام فرمود: صلهٔ رحم (برقراری رابطه

باخویشان به هرگونه که امکان داشته باشد) : اعمال انسان

راپاک می کند ، مال رابرکت می دهد ، گرفتاریها رادفع

می کند ، حساب روز قیامت راآسان می کند و مرگ

راتأخیر می اندازد .

۴۲ عن الصادق علیه السلام: قال

سلمان رحمه الله : عَجِبْتُ بِسِتٍّ: ثَلٰثٌ

أَضْحَكَتْنِي وَثَلٰثٌ أَبْكَتْنِي : فَأَمَّا الَّذِي أَبْكَتْنِي

فِرَاقُ الْاَحِبَّةِ مُحَمَّدٍ وَحِزْبِهِ، وَهَوْلُ الْمُطَّلَعِ وَالْوُقُوفُ بَيْنَ يَدَىِ اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ. وَاَمَّا الَّذِي اَضْحَكَتْنِي. فَطَالِبُ الدُّنْيَا وَالْمَوْتُ يَطْلُبُهُ، وَغَافِلٌ وَلَيْسَ بِمَشْغُولٍ عَنْهُ، وَضَاحِكٌ مِلأَفِيهِ لَايَدْرِي اَرَضِيَ لِلّٰهِ اَمْ سَخِطَ.

خصال صدوق ص ۵۸

امام صادق علیه السلام می فرماید که سلمان رحمه الله فرمود

از شش چیز تعجب می کنم: سه چیز مرا می خنداند و سه چیز

مرا می گریاند: آن سه که مرا می گریاند: ۱ فراق و دوری

دوستان یعنی محمد رسول الله صلی الله علیه وآله و یارانش

۲ ترس قیامت. ۳ ایستادن در پیشگاه خدا.

وآن سه که مرا می خندانند: ۱ کسیکه در طلب دنیا است و

مرگ هم در طلب اوست. ۲ کسیکه غافل است

ولی موا ظب او هستند. ۳ کسیکه دهان خود را

با خنده مرکرده ولی نمی داند برای رضایت خدا

است یا با نارضایتی اوست.

۴۳ من وصایا ابی ذر رحمه الله: یا

مُبْتَغِيَ الْعِلْمِ لَا يَشْغَلَكَ أَهْلٌ وَلَا مَالٌ عَنْ

نَفْسِكَ، أَنْتَ يَوْمَ تُفَارِقُهُمْ كَضَيْفٍ بِتَّ

فِيهِمْ، ثُمَّ غَدَوْتَ مِنْ عِنْدِهِمْ إِلَى غَيْرِهِمْ.

امالی المفید ص ۱۷۰

ابوذر رحمة الله علیه می فرماید: ای طالب علم، اهل

وعیال ومال ترا از رسیدگی بخود مشغول نکنند

چون روزی از آنها جدا می شوی مانند میهمانی

که شبرا درمیان آنها باشی وصبحگاه ازنزد آنها بسوی

دیگری خواهی رفت.

٤٤ قال المقداد بن الاسود رحمه الله،

لعبد الرحمن بن عوف، : اَما وَاللهِ، لَقَد

تَرَكتَ رَجُلاً مِنَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالحَقِّ

وَبِهِ يَعدِلُونَ. اَمَا وَاللهِ، لَوْاَنَّ لِي عَلى

قُرَيْشٍ اَعْوَاناً لَقَاتَلْتُهُمْ قِتَالِي اِيَّاهُمْ يَوْمَ

بَدْرٍ وَاُحُدٍ. امالی المفید ص ۱۰۱

مقداد رحمه الله به عبد الرحمن ابن عوف فرمود: بدان

قسم بخدا، حقیقتاً رها کردی مردی را از کسانی بوده که امر

به حق می کنند و به عدالت دستور می دهند (یعنی امیر

٥٣

المومنین علیه السلام). آگاه باش بخدا قسم، اگر من

در مقابل قریش یارانی داشتم با آنها جنگ می کردم

مانند جنگی که در روز بدر واحد با آنها کردم.

٤٥

قال عمار بن یاسر رحمه الله (عند توجهه الی

صفین): اَللّٰهُمَّ لَوْ اَعْلَمُ اَنَّهُ اَرْضیٰ لَكَ

اَنْ اَرْمِی نَفْسِی مِنْ فَوْقِ هٰذَا الْجَبَلِ

لَوَفَیْتُ بِهَا. بحار ج — ص ٣٣

عمار یاسر رحمه الله موقعی که به جنگ صفین می رفت

چنین فرمود: پروردگارا اگر میدانستم که اگر خود

را از بالای این کوه بیندازم پیش تو محبوبتر است

هر آینه انجام می دادم.

۴۶ قال حجاج بن یوسف لعنه الله

لقنبر رحمه الله: «انت قنبر؟» قال:

«نعم». قال: «ابو همدان؟» قال: «نعم».

قال: «مولی علی بن ابی طالب»؟ قال: «

اَللّٰهُ مَوْلایَ وَ اَمیرُالْمُؤْمِنینَ عَلِیٌّ وَلِیُّ نِعْمَتی»

قال: «اِبْرَأْ مِنْ دینِه!» قال: «فَاِذا

بَرِئْتُ مِنْ دینِهِ تَدُلُّنی عَلی دینٍ غَیْرِهِ

اَفْضَلَ مِنْهُ. بحار ج ۴۲ ص ۱۲۶

حجاج از قنبر پرسید: تو قنبری؟ گفت: آری.

پرسید: ابوهمدانی؟ گفت: بلی. پرسید: «همان

منه علی ابن ابی طالب علیه السلام؟ قنبر گفت: «حذا

مولای من و امیر المومنین علی علیه السلام ولی نعمت من

است. گفت: از دین او بیزاری کن!. قنبر گفت:

اگر از دین علی علیه السلام بیزاری جویم ما آیا دینی

بهتر از آن سراغ داری تا مرا راهنمائی کنی.

۴۷ عن قنو ابنت الرشید الهجری قالت:

قلت لابی: «ما اَشَدَّ اجتهادُكَ!» قال:

٥٧

يا بُنَيَّة ، يَأْتِي قَوْمٌ بَعْدَنا بَصائِرُهُمْ
فِي دِينِهِمْ أَفْضَلُ مِنْ اجْتِهادِنا

بحار ج ۲ ص ۱۳۹

از قنواد دختر رشید هجری رحمه الله روایت
شده که گفت : به پدرم گفتم : چه محکم اجتهاد
وجدیت می کنی ! گفت : ای دخترم ، بعد
از ما گروهی می آیند که بصیرت وبینش آنان

در دیشان از اجتهاد ما بهتر است.

۴۸ قال میثم: قال لی امیرالمؤمنین علیه السلام: کَیفَ اَنتَ یا مِیثَمُ، إذا دَعاکَ دَعِیُّ بَنِی اُمَیَّةَ عُبَیدُ اللّٰهِ بنِ زِیادٍ إلی البَرائَةِ مِنّی؟ فقلت: یا اَمیرَالمُؤمِنِینَ، اَنا وَاللّٰهِ لا اَبرَءُ مِنکَ. قال: إذاً وَاللّٰهِ یَقتُلُکَ وَیَصلُبُکَ». قلت: «اَصبِرُ فَذالِکَ فِی اللّٰهِ قَلِیلٌ. فقال:

«یا میثم، إذاً تکونُ معی فی دَرَجتی». بحار ج۴۲ ص۱۳۰

میثم تمار رحمه الله می‌گوید: امیرالمؤمنین علیه السلام بمن

فرمود: «چه خواهی کرد زمانی که زنازادهٔ بنی امیه عبید

الله بن زیاد ترا برای دوری و برائت از من دعوت کند؟

گفتم: بخدا قسم من از تو برائت نمی‌جویم. فرمود: بخدا

قسم در این موقع ترا کشته بدار می آویزد. عرض کردم:

صبوری کنم، این در راه خدا چیزی نیست. پس فرمود:

ای میثم، در این صورت در بهشت با من هستی

و در درجه من هستی.

٤٩ قال اویس القرنی رحمه الله لعمر بن الخطاب (لما سأله عمر في دخوله في شفاعته): شهرتني فأهلكتني. البحار ج٤٢ ص١٥٦

وقتی که عمر لعنة الله علیه به اویس گفت: مرا به شفاعتت داخل نما!! اویس گفت: مرا بین مردم مشهور کردی و نابودم کردی.

٥- حكي ان مالك بن الاشتر رضي الله عنه قال لمن انكبّ على قدميه يقبّلهما: ماهذا الامر؟!

فقال الرجل أعتذر إليك مما صنعت. فقال له مالك لا بأس عليك، فوالله ما دخلت المسجد إلّا لأستغفرنّ لك

البحار ج ٤٢ ص ١٥٧

مالک اشتر به کسی که به قدمهایش افتاده و پای او را می بوسید گفت: این چه کاری است؟ او گفت: از جسارتی که به تو

کردم عذرخواهی می کنم. مالک گفت: ناراحت نباش

بخدا قسم داخل مسجد نشدم مگر برای اینکه برای تو طلب

مغفرت کنم.

٥١ عن الاحنف: شَكَوتُ الى عمّي صَعصَعَة

وَجَعاً في بطني فنهرني، ثُمّ قال: يا ابْنَ اخي، إذا

نَزَلَ بِكَ شيئٌ فلا تَشْكِهِ إلى أحدٍ، فإنّ النّاسَ

رَجُلانِ: صِدّيقٌ تَسُوءُهُ وَعَدُوٌّ تَسُرُّهُ. إلى ان قال

وَلٰكِنْ اِلٰى مَنِ ابْتَلاكَ بِهِ وَهُوَ قادِرٌ اَنْ يُفَرِّجَ

عَنْكَ، يَابْنَ اَخي، اِحْدىٰ عَيْنَيَّ هاتَيْنِ مااُبْصِرُ بِها

سَهْلاً وَلاجَبَلاً مُنْذُ اَرْبَعينَ سَنَةً وَمااَطْلَعْتُ عَلىٰ

ذٰلِكَ امْرَأَتي وَلااَحَداً مِنْ اَهْلي. بحار ج ۴۲ ص ۱۵۷

از احنف روایت شده که گفت: از درد شکم به عمویم صعصعة

شکایت کردم. پس منع کرده گفت: ای پسر برادرم، وقتی

ملالتی بتو نازل شد به هیچکس شکایت مکن، زیرا مردم

دو نوعند: اگر دوست است ناراحت واگر دشمن است

خوشحال می شود. تا اینکه فرمود: ولی درد ترا بکسو

که ترا مبتلا کرده بگو که او قادر بر رفع آن است. ای پسر بر

بالکی از چشمهایم چهل سال است حالیکه انمی بینم وهنـ

به زن وخانواده ام خبر نداده ام.

٥٢ قال الحجاج لكميل بن زياد رضي الله عنه:

لَقَدْ كُنْتُ أُحِبُّ أَنْ أَجِدَ عَلَيْكَ سَبِيلًا، فقال له

كميلُ: لا تَصرِفْ عَلى أنيابِكَ وَتهدِمْ عَليَّ وَاللهِ

ما بَقِيَ مِن عُمري إلّا مِثلُ كَواسِلِ الغُبارِ فاقضِ ما أنتَ

قاضٍ، فإنَّ المَوعِدَ للهِ وبَعدَ القَتلِ الحِسابِ، وَلَقَدْ

خَبَّرَني أميرُ المُؤمِنينَ عَلَيهِ السَّلامُ: أنَّكَ قاتِلي.

ارشاد المفید ص۱۷۳

حجاج به کمیل گفت: مدتها در پی تو بودم. کمیل بوی

گفت: دندانهایت بهم مفشار و خانه بوسرم-

خواب مکن. قسم بخدا چیزی از عمرم باقی نمانده مگر
مانند گرد و غبار ضعیف تر نشین شده
پس ای حجاج، درباره من هرچه می خواهی حکم کن
در حقیقت وعده گاه برای خداست و بعد از
کشتن حسابی هست. وامیر المؤمنین علیه السلام
بمن خبر داده است که تو قاتل منی.

٥٣ قال مفضل بن عمر لجماعة الشيعة: أُوصيكُم بِتَقْوَى اللهِ، الى ان قال: اَلا وَمَنْ اَحْسَنَ اِلَيْكُمْ فَزيدُوهُ اِحْساناً وَاعْفُوا عَمَّنْ اَساءَ اِلَيْكُمْ وَافْعَلوا بِالنّاسِ ما تُحِبُّونَ اَنْ يَفْعَلوا بِكُمْ.

تحف العقول ص ٣٩٠

مفضل بن عمر به گروهی از شیعیان گفت: شما را به پرهیزگاری وصیت می کنم. تا آنجا که فرمود: آگاه باشید کسی که به

شما احسان کرد شما بیشتر بر او احسان کنید، و کسی که به

شما بدی کرد ببخشید و نسبت به مردم کاری را انجام دهید

که دوست دارید نسبت به شما انجام دهند.

٥٤ مِمّا سَئَلَ مُوسیٰ عَنْ رَبِّهِ: «اِلٰهی فَما جَزاءُ

مَنْ تَرَكَ الْخِیانَةَ حَیاءً مِنْكَ؟» قالَ یا

موسیٰ لَهُ الأمانُ یَوْمَ الْقِیامَةِ». قالَ: «اِلٰهی

فَما جَزاءُ مَنْ اَحَبَّ اَهْلَ طاعَتِكَ؟» قالَ:

«یا موسی اُحَرِّمُهُ عَلی ناری». البحار ج ۱۳ ص ۳۲۸

از جمله سؤالهائی که حضرت موسی از پرودگار نمود،

فرمود: «جزای کسی که خیانت را بعنوان حیاء از تو ترک

کند چیست؟» فرمود: «ای موسی جزایش امان و پناه

روز قیامت است». عرض کرد «خدایا، چیست جزای

کسی که اهل طاعت تو را دوست دارد؟»، فرمود:

«او را بر آتش جهنم حرام می کنم».

۵۵ قال لقمان علیه السلام: «لَأَنْ يَضْرِبَكَ الْحَكِيمُ فَيُؤْذِيَكَ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُدْهِنَكَ الْجَاهِلُ بِدُهْنٍ طَيِّبٍ». وقيل للقمان: «أَلَسْتَ عَبْدَ آلِ فُلانٍ؟» قال: «بلى». قيل: «فَمَا بَلَغَ بِكَ مَا تَرَى؟» قال: «صِدْقُ الْحَدِيثِ وَأَدَاءُ الْأَمَانَةِ وَتَرْكِي مَا لَا يَعْنِينِي وَغَضِّي بَصَرِي وَكَفِّي لِسَانِي وَعِفَّتِي فِي طُعْمَتِي.» البحار ج۱۳ ص۴۲۶

لقمان فرمود: اگر حکیمی ترا بزند و اذیت کند بهتر از

آن است که جاهلی برای تو ستایش (چرب زبانی)

کند. به لقمان گفتند: تو بندهٔ فلان قوم نیستی؟ گفت:

آری. گفتند: «چه چیز ترا به این مقام که می بینی رسانده

است؟ فرمود: راستگوئی، اداء امانت، ترک کردن

چیز بی فایده و پوشیدن چشم خودداری زبان و-

مراعاة کردن لقمه ای که می خورم».

۵۶ قال داود لسلیمان علیه السلام: «یا بُنَیَّ، -

إيّاكَ وَكَثْرَةَ الضَّحكِ فإنَّ كَثْرَةَ الضَّحكِ تَترُكُ العَبْدَ حَقيراً يَوْمَ القِيامَةِ، يا بُنَيَّ عَلَيْكَ بِطُولِ الصَّمْتِ إلّا مِنْ خَيْرٍ فإنَّ النَّدامَةَ عَلى طُولِ الصَّمْتِ مَرَّةً واحِدَةً خَيْرٌ مِنَ النَّدامَةِ عَلى كَثْرَةِ الكَلامِ مَرّاتٍ» البحار ۱۴ ص ۳۵

حضرت داوود علیه السلام بر حضرت سلیمان علیه السلام فرمود: ای پسرم، از خندهٔ زیاد دوری کن، زیرا خندهٔ زیاد بنده را در روز قیامت ـ

کوچک می کند. ای پسرم بر تو باد بر سکوت طولانی

مگر در سخن خوب زیرا پشیمانی بر سکوت طولانی یک

مرتبه بهتر از چند بار پشیمانی بر سخن زیاد است.

۵۷ قال سلیمان علیه السلام لابنه: «یا بُنَیَّ اِیّاکَ

وَالْمِراءَ فَاِنَّهُ لَیْسَتْ فیهِ مَنْفَعَةٌ وَهُوَ یُهَیِّجُ بَیْنَ

الْاِخْوانِ الْعَداوَةَ. البحار ج ۱۴ ص ۱۲٤

حضرت سلیمان بن داود علیه السلام به پسرش فرمود:

ای پسرم دوری کن از بگو مگو کردن با مردم زیرا

آن منفعتی ندارد و دشمنی را بین برادران به هیجان می آورد

۵۸ قال یحیی لابیه زکریا علیهما السلام: «یا اَبَه،

اِنَّ علیٰ نیرانِ رَبِّنا مَعاثِرَ لایجُوزُها اِلاّٰ البَکاّٰئُونَ

مِنْ خَشیَةِ اللهِ عَزَّوَجَلَّ وَ اَتَخَوَّفُ اَنْ آتیها فَاَزِلَّ

مِنْها فَبَکیٰ زَکَرِیّا عَلَیْهِ السلام حَتّیٰ غُشِیَ عَلَیْهِ مِنَ

اَلْبُکاءِ». البحار ج ۱۴ ص ۱۶۷

حضرت یحیی به حضرت زکریا علیهما السلام گفت : ای

پدر بدرستیکه برای آتش پروردگار لغزشگاههایی -

هست که نمی گذرد از آن مگر گریه کنندگان از ترس

خداوند و می ترسم به آنجا برسم و بر آن بلغزم پس

حضرت زکریا علیه السلام گریه کرد تا غش کرد.

۵۹ قال زکریا علیه السلام : حَدَّثَنِي حَبِيبِي جَبْرَئِيل

علیه السلام عن الله تبارک وتعالی: إِنَّ فِي جَهَنَّمَ

جَبَلاً يُقَالُ لَهُ السَّكْرَانُ فِي اَصْلِ ذٰلِكَ الْجَبَلِ وَادٍ

يُقَالُ لَهُ الْغَضْبَانُ لِغَضَبِ الرَّحْمٰنِ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى

فِي ذٰلِكَ الْوَادِي جُبٌّ قَامَتُهُ مِأَةُ عَامٍ فِي ذٰلِكَ

الْجُبِّ تَوَابِيتُ مِنْ نَارٍ، فِي ذٰلِكَ التَّوَابِيتِ صَنَادِيقُ

مِنْ نَارٍ وَثِيَابُ مِنْ نَارٍ وَسَلَاسِلُ مِنْ نَارٍ وَاَغْلَالُ

مِنْ نَارٍ. البحار ج ١٤ ص ١٩٦

حضرت زکریا علیہ السلام فرمود: کہ دوستم جبرئیل

برای من از طرف خدا خبر داد که: در جهنم کوهی

است بنام سکران، در انتهای آن کوه بیابانی

است بنام غضبان که برای غضب خداوند است.

در این وادی چاهی بطول صد سال راه وجود دارد

، در آن چاه تابوتهایی از آتش وجود دارد، در آن

تابوتها صندوقهایی است از آتش ولباسها وزنجیرها

وغلهایی از آتش وجود دارد.

٦٦ رُوِيَ أَنَّ المسيح عليه السلام ذَمَّ الْمالَ وقال

«فيه ثلاث خصال» فقيل: «وما هُنَّ يا روح الله؟

قال: «يكسبه المَرْءُ مِن غيرِ حِلِّه، وإِنْ هُوَ كسبه مِنْ

حِلِّه مَنَعَهُ مِنْ حَقِّهِ، وَإِنْ هُوَ وَضَعَهُ فِي حَقِّهِ شَغَلَهُ

إِصْلاحُهُ عَنْ عبادة رَبِّه.» البحار ج ١٤ ص ٣٢٩

روایت شده که حضرت عیسی علیه السلام مال را -

مذمّت کرد وگفت: «سه خاصیت در مال هست

" پرسیدند " ای روح الله آن سه خصلت چیست؟

فرمود: انسان آن را از راه غیر حلال بدست می آورد

واگر هم از حلال کسب کند حق واجب ولازم آنرا

نمی دهد واگر هم حقش را بجا بیاورد بدست

آوردن واصلاح کردن آن انسان را از عبادت

پروردگار مشغول می کند.

«دستور نماز صحیح از امام صادق»

کلینی، در کتاب الصلوة، در باب افتتاح الصلوة، حدیث

هشتم، از علی بن ابراهیم از حماد بن عیسی روایت می‌کند:

روزی امام صادق علیه الصلوة و السلام بمن فرمود: آیا دوست

داری نماز بخوانی؟ گفتم: ای آقای من، کتاب «حریز» را که درباره

نماز است حفظ کردم. فرمود: ای حماد، مانعی ندارد، برخیز

و نماز بخوان. من با خاستم در مقابل او به نماز ایستادم

ونماز را شروع کردم و رکوع وسجود بجا آوردم. پس امام فرمود

ای حماد: دوست نداری نماز بخوانی، چقدر قبیح است یکنفر

از شما شیعه بسن شصت، هفتاد سالگی برسد ولی نماز با

شرایط تمام نخواهد. حمادی گوید: وقتی این سخن را فرمود در

خود احساس ذلت کردم وگفتم: قربانت گردم، نماز را به

من تعلیم فرما. پس امام صادق از جا برخاست ومقابل

قبله ایستاد، دستهایش را روی زانویش انداخت در

حالیکه انگشتان دستش بهم چسبیده و پاهایش را ترد یک یکدیگر

گذاشت بطوریکه بین دو پایش باندازهٔ سه انگشت باز فاصله

بود، و تمام انگشتان پایش را به طرف قبله قرار داد و پاهایش

را از قبله منحرف نکرد. و با خشوع «الله اکبر» گفت. پس

سورهٔ حمد و قل هو الله احد را با ترتیل (دانه دانه خواندن)

خواند. سپس در حال قیام کمی صبر کرد (بقدر یک نفس).

سپس دستهایش را تا صورتش بلند کرد و در حال قیام گفت

«الله اکبر». سپس بحالت رکوع درآمد و دستهایش را باز کرد

زانوهایش را در کف دستش قرار داد و برآمدگی زانوها را

بعقب برگردانید تا پشتش بطوری راست و مستوی شد

که اگر یک قطره آب یا روغن بر پشتش ریخته می شد در

از مستوی بودن پشتش آن قطره حرکت نمیکرد. و

گردنش را کشیده نگاه داشت و پلک چشمانش را پائین

انداخت و سه مرتبه (شمرده شمرده) تسبیح گفت: «سبحان

ربی العظیم وبحمده». سپس راست ایستاد ودرحال قیام -

مستقر شد وگفت: «سمع الله لمن حمده»، بعد درحال قیام

تکبیر گفت ودستها را تا مقابل صورتش بلند کرد. سپس به سجده

رفت ودرحال سجده: دستها را باز کرد درحالیکه انگشتان -

دستش بهم چسپیده ودرمقابل زانو هایش قرار گرفته بود پس

سه مرتبه گفت: «سبحان ربی الاعلی وبحمده» وعضوی از بدنش

را روی عضوی دیگر قرار نداد وبا هشت عضو سجده کرد: ایکف

دست . ٢ دو زانو . ٣ دو انگشت ابهام پا . ٤ پیشانی

٥ بینی . و فرمود : هفت موضع از اینها واجب است

که بر آنها سجده شود که خداوند در کتاب خود ذکر کرده

و فرموده : «ان المساجد لله فلا تدعوا مع الله احدا» که آن

عبارت است از پیشانی و دو کف دست و دو زانو و دو

انگشت ابهام ، و گذاشتن بینی بر زمین مستحب است

سپس سرش را از سجده بلند کرد موقتی که راست نشست

گفت: «الله اکبر» سپس بر روی ران چپ نشسته در

حالیکه روی پای راستش را بر کف پای چپ گذاشت و

گفت: «استغفر الله ربی واتوب الیه». سپس در حال نشسته

گفت: «الله اکبر» و سجده دوم را بجا آورد و همان گفته

هایی را که در سجده اول گفته بود تکرار کرد و عضوی از

بدنش را در رکوع و سجود بر روی عضو دیگری قرار نداد و در

حال سجده ذراعین خود را بر زمین نگذاشت و در حال تحنیح

(بال گشودن) بود. پس دو رکعت اینگونه نماز خواند و

در حال تشهد که نشسته بود انگشتان دستش باز بود و

وقتی که از تشهد فارغ شد و سلام نماز راداد فرمود:

«اینگونه نماز بخوان!»؛

« اثر ذکر: لا اله الا الله وحده... الخ »

امام صادق علیه السلام فرمود: هرکس ده مرتبه در هر روز بگوید:

«اَشهَدُ اَنْ لا اِلٰهَ اِلّا اللهُ وَحْدَهُ لا شَریکَ لَهُ اِلٰهاً واحِداً اَحَداً صَمَداً لَمْ یَتَّخِذْ صاحِبَةً وَلا وَلَداً»، خداوند در نامهٔ عملش چهل و پنج هزار حسنه می نویسد و چهل و پنج هزار سیئة از نامهٔ عملش محو می کند و چهل و پنج هزار درجه برای او بالا می برد. اصول کافی ج۲ ص۵۱۹

« اثر ذکر: « یا الله، یا الله » ده مرتبه »

امام صادق علیه السلام فرمود: کسیکه ده مرتبه "یا الله یا الله

" بگوید، در جوابش گفته میشود: " لبیک، چه حاجتی داری". اصول کافی ج ۲ ص ۵۱۹

" اتوذ کر "استغفر الله الذی.... الخ " امام باقر علیه السلام فرمود:

کسیکه بعد از نماز واجب پیش از آنکه حالت نشستن نماز را بهم بزند

سه مرتبه بگوید: "استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم ذوالجلال و

الاکرام واتوب الیه" خداوند گناهانش را میبخشد اگرچه بقدر کف دریا

* باشد. اصول الکافی ج ۲ ص ۵۲۱

۹۰

«فضیلت تسبیح حضرت فاطمه سلام الله علیها»

امام صادق علیه السلام فرمود: تسبیح فاطمه علیها السلام در هر روز

بعد از هر نماز نزد من محبوبتر است از هزار رکعت نماز در هر روز

الکافی ج ۳ ص ۳۴۳

«ذکر بعد از نماز صبح و مغرب»

امام صادق علیه السلام فرمود: کسیکه بعد از نماز صبح و نماز مغرب

هفت مرتبه بگوید «بسم الله الرحمن الرحیم لا حول و لا قوة الا

بالله العلی العظیم» خداوند هفتاد گونه بلا را از او دفع می کند که -

آسانترین آنها استسقاء، و برص و جنون است . و اگر گوینده این ذکر

شقی باشد خداوند اسمش را از میان اشقیاء محو می کند و در زمره

سعداء می نویسد . و در روایت دیگر رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود

یا علی، کلماتی را بتو یاد بدهم تا وقتی به مهلکه و مشکلاتی گرفتار شدی

بگو که خدا بر می گرداند از تو انواع بلاها را آنچه بخواهد و همین ذکر را فرمود

الکافی ج ۲ ص ۵۲۸

مبادا بنظر کسی بعید جلوه کند : چگونه می شود کسیکه در اثر گناه در

زمره اشقیاء داخل شده با گفتن ذکری به همه جرائم وی قلم عفو می کشند زیرا

ممکن است این ذکر مقدمات برگشت بسوی خدا و توبه را فراهم

کند و او را بسوی سعادت برساند و همچنین است روایات دیگری

که راجع باذکار بااین عناوین وارد شده است.

«ذکر جامع دنیا و آخرت»

هلقام بن هلقام با امام موسی بن جعفر عرض کرد: قربانت گردم

دعائی بمن بیاموز که جامع دنیا و آخرت و مختصر باشد. امام فرمود:

بعد از نماز صبح تا طلوع آفتاب بگو: «سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِیمِ وَبِحَمْدِهِ

أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَأَسْأَلُهُ مِنْ فَضْلِهِ».

«دعاء برای استشفاء»

این دعا را امیرالمؤمنین به مردی که مرض و درد بسیاری داشت،

تعلیم فرمود: «إِلٰهِي كُلَّمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ بِنِعْمَةٍ قَلَّ لَكَ عِنْدَهَا شُكْرِي

وَكُلَّمَا ابْتَلَيْتَنِي بِبَلِيَّةٍ قَلَّ لَكَ عِنْدَهَا صَبْرِي فَيَا مَنْ قَلَّ شُكْرِي عِنْدَ نِعَمِهِ

فَلَمْ يَحْرِمْنِي وَيَا مَنْ قَلَّ صَبْرِي عِنْدَ بَلَائِهِ فَلَمْ يَخْذُلْنِي وَيَا مَنْ رَآنِي عَلَى

الْمَعَاصِي فَلَمْ يَفْضَحْنِي وَيَا مَنْ رَآنِي عَلَى الْخَطَايَا فَلَمْ يُعَاقِبْنِي عَلَيْهَا صَلِّ

عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاغْفِرْلِی ذَنْبِی وَاشْفِنِی مِنْ مَرَضِی اِنَّکَ عَلیٰ کُلِّ شَیْءٍ قَدِیرٌ

ابن عباس می‌گوید: بعد از یکسال این فرد را دیدم رنگش زیبا و صورتش سرخ شده و هرگاه این دعا را در حال مرض خواندم صحت پیدا کردم و هر وقت بسلطان و حاکمی داخل شدم و این دعا را خواندم شرش را از من دفع کرد. مجمع الدعوات ص ۸

«ذکر موقع خروج از منزل»

امام ابی الحسن علیه السلام فرمود: وقتی که میخواهی از منزل بیرون

روی، در سفر یا حضر، بگو: «بِاسْمِ اللهِ آمَنْتُ بِاللهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى

اللهِ، ماشاءَ اللهُ لاحَوْلَ وَلا قُوَّةَ إِلاّ بِاللهِ» که شیاطین از راه

برمیگردند و فرشته‌ها بصورت آنها می زنند و شیاطین می‌گویند

شما براین شخص راه ندارید برای اینکه اسم خدا گفت و ایمان

بخدا آورد و توکل بخدا کرد و گفت: ماشاء الله لا حول و لا قوة

الا بالله»   اصول الکافی ج ۲ ص ۵۴۳

زیارت عاشوراء :

اَلسَّلامُ عَلَيْكَ يا اَبا عَبْدِاللهِ اَلسَّلامُ عَلَيْكَ يَابْنَ

رَسُولِ اللهِ اَلسَّلامُ عَلَيْكَ يَابْنَ اَميرِالْمُؤْمِنينَ وَابْنَ سَيِّدِ

الْوَصِيّينَ اَلسَّلامُ عَلَيْكَ يَابْنَ فاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِساءِ الْعالَمينَ

اَلسَّلامُ عَلَيْكَ يا ثارَ اللهِ وَابْنَ ثارِهِ وَالْوِتْرَ الْمَوْتُورَ اَلسَّلامُ

عَلَيْكَ وَعَلَى الْاَرْواحِ الَّتي حَلَّتْ بِفِنائِكَ عَلَيْكُمْ مِنّي جَميعاً

سَلامُ اللهِ اَبَداً ما بَقيتُ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهارُ يا اَبا عَبْدِاللهِ

لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيَّةُ وَجَلَّتْ وَعَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى

جَمِيعِ اَهْلِ الْاِسْلَامِ وَجَلَّتْ وَعَظُمَتْ مُصِيبَتُكَ فِي

السَّمٰوَاتِ عَلٰى جَمِيعِ اَهْلِ السَّمٰوَاتِ فَلَعَنَ اللّٰهُ اُمَّةً اَسَّسَتْ

اَسَاسَ الظُّلْمِ وَالْجَوْرِ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِ وَلَعَنَ اللّٰهُ اُمَّةً دَفَعَتْكُمْ

عَنْ مَقَامِكُمْ وَاَزَالَتْكُمْ عَنْ مَرَاتِبِكُمُ الَّتِي رَتَّبَكُمُ اللّٰهُ فِيهَا وَلَعَنَ

اللّٰهُ اُمَّةً قَتَلَتْكُمْ وَلَعَنَ اللّٰهُ الْمُمَهِّدِينَ لَهُمْ بِالتَّمْكِينِ مِنْ قِتَالِكُمْ

بَرِئْتُ اِلَى اللّٰهِ وَاِلَيْكُمْ مِنْهُمْ وَاَشْيَاعِهِمْ وَاَتْبَاعِهِمْ وَاَوْلِيَائِهِمْ

يا أبا عبد الله إني سلم لمن سالمكم وحرب لمن حاربكم

إلى يوم القيامة ولعن الله آل زياد وآل مروان ولعن الله بني أمية

قاطبة ولعن الله ابن مرجانة ولعن الله عمر بن سعد ولعن الله

شمرا ولعن الله أمة أسرجت وألجمت وتنقبت لقتالك

بأبي أنت وأمي لقد عظم مصابي بك فأسأل الله الذي أكرم

مقامك وأكرمني أن يرزقني طلب ثارك مع إمام منصور

من أهل بيت محمد صلى الله عليه وآله اللهم اجعلني عندك

وَجيهاً بِالحُسَين عَلَيهِ السَّلامُ فِي الدُّنيا وَالآخِرَةِ يا اَبا عَبدِ اللهِ

اِنّي اَتَقَرَّبُ اِلَى اللهِ وَاِلى رَسولِهِ وَاِلى اَميرِ المُؤمِنينَ وَاِلى فاطِمَةَ

وَاِلَى الحَسَنِ وَاِلَيكَ بِمُوالاتِكَ وَبِالبَراءَةِ مِمَّن اَسَّسَ اَساسَ

ذٰلِكَ وَبَنى عَلَيهِ بُنيانَهُ وَجَرى فِي ظُلمِهِ وَجَورِهِ عَلَيكُم وَعَلى

اَشياعِكُم بَرِئتُ اِلَى اللهِ وَاِلَيكُم مِنهُم وَاَتَقَرَّبُ اِلَى اللهِ ثُمَّ

اِلَيكُم بِمُوالاتِكُم وَمُوالاةِ وَلِيِّكُم وَبِالبَراءَةِ مِن اَعدائِكُم وَ

النّاصِبينَ لَكُمُ الحَربَ وَبِالبَراءَةِ مِن اَشياعِهِم وَاَتباعِهِم اِنّي

سِلْمٌ لِمَنْ سالَمَكُمْ وَحَرْبٌ لِمَنْ حارَبَكُمْ وَوَلِيٌّ لِمَنْ والاكُمْ وَعَدُوٌّ لِمَنْ

عاداكُمْ فَاَسْئَلُ اللهَ الَّذي اَكْرَمَني بِمَعْرِفَتِكُمْ وَمَعْرِفَةِ اَوْلِيائِكُمْ

وَرَزَقَنِي الْبَرائَةَ مِنْ اَعْدائِكُمْ اَنْ يَجْعَلَني مَعَكُمْ فِي الدُّنْيا وَالْآخِرَةِ

وَاَنْ يُثَبِّتَ لي عِنْدَكُمْ قَدَمَ صِدْقٍ فِي الدُّنْيا وَالْآخِرَةِ وَاَسْئَلُهُ

اَنْ يُبَلِّغَنِيَ الْمَقامَ الْمَحْمُودَ لَكُمْ عِنْدَ اللهِ وَاَنْ يَرْزُقَني طَلَبَ ثاري ثارَكُمْ مَعَ

اِمامٍ هُدىً ظاهِرٍ ناطِقٍ بِالْحَقِّ مِنْكُمْ وَاَسْئَلُ اللهَ بِحَقِّكُمْ وَبِالشَّأْنِ

الَّذي لَكُمْ عِنْدَهُ اَنْ يُعْطِيَني بِمُصابي بِكُمْ اَفْضَلَ ما يُعْطي مُصاباً

بِمُصِيبَةٍ مُصِيبَةً مَا أَعْظَمَهَا وَأَعْظَمَ رَزِيَّتَهَا فِي الْإِسْلَامِ

وَفِي جَمِيعِ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ اللّٰهُمَّ اجْعَلْنِي فِي مَقَامِي هٰذَا

مِمَّنْ تَنَالُهُ مِنْكَ صَلَوَاتٌ وَرَحْمَةٌ وَمَغْفِرَةٌ اللّٰهُمَّ اجْعَلْ مَحْيَايَ

مَحْيَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَمَمَاتِي مَمَاتَ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اللّٰهُمَّ إِنَّ هٰذَا

يَوْمٌ تَبَرَّكَتْ بِهِ بَنُو أُمَيَّةَ وَابْنُ آكِلَةِ الْأَكْبَادِ اللَّعِينُ بْنُ اللَّعِينِ

عَلَى لِسَانِكَ وَلِسَانِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي كُلِّ

مَوْطِنٍ وَمَوْقِفٍ وَقَفَ فِيهِ نَبِيُّكَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ اللّٰهُمَّ

الْعَنْ اَبَا سُفْيَانَ وَمُعٰوِيَةَ وَيَزِيدَ بْنَ مُعٰوِيَةَ عَلَيْهِمْ مِنْكَ

اللَّعْنَةُ اَبَدَ الْاٰبِدِينَ وَ هٰذَا يَوْمٌ فَرِحَتْ بِهِ آلُ زِيَادٍ وَآلُ مَرْوَانَ

بِقَتْلِهِمُ الْحُسَيْنَ صَلَوَاتُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ فَضَاعِفْ عَلَيْهِمُ

اللَّعْنَ مِنْكَ وَالْعَذَابَ الْاَلِيمَ اَللّٰهُمَّ اِنِّي اَتَقَرَّبُ اِلَيْكَ

فِي هٰذَا الْيَوْمِ وَ فِي مَوْقِفِي هٰذَا وَاَيَّامِ حَيٰوتِي بِالْبَرَائَةِ مِنْهُمْ وَ

اللَّعْنَةِ عَلَيْهِمْ وَبِالْمُوَالاٰتِ لِنَبِيِّكَ وَآلِ نَبِيِّكَ عَلَيْهِ وَ

عَلَيْهِمُ السَّلاٰمُ. پس صد مرتبه می گویی: اَللّٰهُمَّ الْعَنْ اَوَّلَ

ظالِمٍ ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآخِرٍ تابِعٍ لَهُ عَلىٰ ذٰلِكَ اَللّٰهُمَّ

الْعَنِ الْعِصابَةَ الَّتي جاهَدَتِ الْحُسَيْنَ وَشايَعَتْ وَ

بايَعَتْ وَتابَعَتْ عَلىٰ قَتْلِهِ اَللّٰهُمَّ الْعَنْهُمْ جَميعاً. پس

صد مرتبہ می گوئی: اَلسَّلامُ عَلَيْكَ يا اَبا عَبْدِ اللّٰهِ وَعَلَى

الْاَرْواحِ الَّتي حَلَّتْ بِفِنائِكَ عَلَيْكَ مِنّي سَلامُ اللّٰهِ اَبَداً

ما بَقيتُ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهارُ وَلا جَعَلَهُ اللّٰهُ آخِرَ الْعَهْدِ

مِنّي لِزِيارَتِكُمْ اَلسَّلامُ عَلَى الْحُسَيْنِ وَعَلىٰ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ

وَعَلىٰ اَوْلادِ الْحُسَيْنِ وَعَلىٰ اَصْحابِ الْحُسَيْنِ پس

می گوئی : اَللّٰهُمَّ خُصَّ اَنْتَ اَوَّلَ ظالِمٍ بِاللَّعْنِ مِنّي وَابْدَأْ

بِهِ اَوَّلاً ثُمَّ الثّانِيَ وَالثّالِثَ وَالرّابِعَ اَللّٰهُمَّ الْعَنْ يَزيدَ خامِساً

وَالْعَنْ عُبَيْدَ اللهِ بْنَ زِيادٍ وَابْنَ مَرْجانَةَ وَعُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَشِمْراً

وَآلَ اَبي سُفْيانَ وَآلَ زِيادٍ وَآلَ مَرْوانَ اِلىٰ يَوْمِ الْقِيامَةِ

پس بسجده میروی ومیگوئی : اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدَ

الشّاكِرينَ لَكَ عَلىٰ مُصابِهِمْ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلىٰ عَظيمِ رَزِيَّتي

اَللّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفاعَةَ الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُودِ وَثَبِّتْ لِي

قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ وَاَصْحابِ الْحُسَيْنِ

الَّذينَ بَذَلُوا مُهَجَهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلامُ.

بهتر است با اختلافاتی که در نحوهٔ خواندن زیارت

عاشورا است، طریقهٔ آیت الله سید محمد کاظم یزدی انتخاب

شود: باید به مکان بلندی رفته، ابتدا یک زیارت امیر

المؤمنین (ع)، بعد سلام مختصری به سید الشهداء، و بعد

از آن لعن بسیار شدید ومؤکد بر قاتلان آن حضرت ،

وسپس دو رکعت نماز زیارت ، بعد صد مرتبه تکبیر

ودر آخر : زیارت عاشورا با صد مرتبه لعن وسلام .

آیت الله حاج شیخ عبد الکریم حائری یزدی نیز فرموده :

طریقهٔ میرزای شیرازی هم همین بود باستثنای زیارت

حضرت امیر وصد مرتبه تکبیر .

در پایان خوانندگان محترم گردآورنده وکاتب را از دعای خیر فراموش نفرمایند .

هدیه به کتابخانه میوزیم ساله جنگ حیدرآباد دکن
از طرف کتابخانه انصاری خوئینی - قم - چهارراه
غفاری - نوربخش - تهران - ببک

ملص ۳ م ۲۷۶ رمزان ۱۴۲۵ م

مدیر موسسه اسمعیل انصاری